

A. Nemlander, J.-T. IsoMauno

8.12.2015

20/2015

Kunnan- ja kaupunginhallituksille
Kuntayhtymien hallituksille

Sosiaali- ja terveydenhuollon palveluista perittäviä indeksiin sidottuja enimmäismaksuja sekä maksukattoa ja käyttövaraa korotetaan vuoden 2016 alusta

Asiakasmaksulain sekä palvelusetelilain muutoksenhakusäännöksiin tulee muutoksia vuoden 2016 alusta

Asiakasmaksulain (laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista, 734/1992) 14 b §:n mukaan sosiaali- ja terveysministeriö julkaisee indekseillä tarkistettavien asiakasmaksujen euromäärät Suomen säädöskokoelmassa kunkin tarkistusvuoden marraskuun aikana. Indeksitarkistus on toimeenpantu sosiaali- ja terveysministeriön ilmoituksella (sosiaali- ja terveysministeriön ilmoitus eräistä indeksillä tarkistetuista sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista, 1351/2015).

Sosiaali- ja terveysministeriön ilmoitus koskee asiakasmaksulain 6 a §:n 1 ja 4 momentissa tarkoitettua maksukattoa, 6 b §:n 1 momentin omaishoidon vapaan aikaisista palveluista perittävää vuorokausikohtaista enimmäismaksua sekä 7 c §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettua henkilökohtaisen käyttövaran määrää.

Asiakasmaksuasetuksen (asetus sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista, 912/1992) 33 a §:n mukaan sosiaali- ja terveysministeriön on julkaistava indekseillä tarkistettujen asiakasmaksujen euromäärät Suomen säädöskokoelmassa tarkistusvuoden marraskuun aikana.

Toisaalta Sipilän hallitusohjelman mukaan sosiaali- ja terveydenhuollon palveluista perittäviä asiakasmaksuja korotetaan 1.1.2016 lukien yhteensä 150 miljoonalla eurolla. Sekä indeksitarkistus että hallitusohjelmaan kirjattu erilliskorotus on toimeenpantu valtioneuvoston asetuksella (valtioneuvoston asetus sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun asetuksen muuttamisesta, 1350/2015).

Valtioneuvoston asetus koskee asiakasmaksuasetuksen 3 §:n 2,3 ja 5 momentissa tarkoitettuja kotiin annettavien palvelujen tuloajoja, 20 §:n 2 momentissa tarkoitettujen lastensuojelun maksun enimmäismaksua sekä 7 §:n, 8 §:n 1 momentin, 8 a §:n 1 momentin, 9 §:n 1 ja 2 momentin, 11 §:n 1 momentin, 12 §:n 1 momentin, 13 §:n 1 momentin, 14 §:n 1 momentin, 23 §:n, 25 §:n 1 momentin ja 26 a §:n 3 momentin mukaisia tasasuuruksia enimmäismaksuja.

Lisäksi asiakasmaksulain ja palvelusetelilain (laki sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä, 569/2009) muutoksenhakua koskevat säännökset (asiakasmaksulain 15 §, palvelusetelilain 13 §) muuttuvat.

Sosiaali- ja terveysministeriön ilmoitus, valtioneuvoston asetus sekä muutoksenhakua koskevat uudet säännökset asiakasmaksulakiin ja palvelusetelilakiin tulevat voimaan 1.1.2016.

Lisätiedot:

Anu Nemlander (terveydenhuollon asiakasmaksut), puh. 050 563 6180
Jean-Tibor IsoMauno (terveydenhuollon asiakasmaksut), puh. 050 407 7397
Sami Uotinen (sosiaalihuollon asiakasmaksut), puh. 050 341 3349
Pirjo Poikonen (vammaisten palvelut), puh. 050 382 8214
Eevaliisa Virnes (vanhusten palvelut), puh. 050 357 3478

Sosiaali- ja terveydenhuollon palveluista perittäviä indeksiin sidottuja enimmäismaksuja sekä maksukattoa ja käyttövaraa korotetaan vuoden 2016 alusta

Sosiaali- ja terveydenhuollon maksuista päättäminen

Kuntalain (410/2015) mukaan kunnanvaltuusto päättää palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista (kuntalain 14 § 8 kohta). Säännöstä sovelletaan soveltuvin osin kuntayhtymään (kuntalain 64.1 §).

Käytännössä maksut vahvistaa johtosäännöllä määrätty luottamustoimielin.

Asiakasmaksulaissa ja -asetuksessa säädetyt asiakasmaksut ovat enimmäismaksuja. Kunta ja kuntayhtymä voi päättää luottamustoimielimessä siitä, että maksuja peritään enimmäismaksuja alhaisempina tai niitä ei peritä lainkaan.

Ostopalvelut

Jos kunta tai kuntayhtymä järjestää palveluja ostamalla palvelun kunnalliselta, yksityiseltä tai muulta palvelun tuottajalta ostopalveluna, palvelun käyttäjältä on perittävä samat maksut ja korvaukset kuin kunnan tai kuntayhtymän itse järjestämistä vastaavista palveluista (asiakasmaksulain 12 §).

Siten esim. ostopalveluista perittävät asiakasmaksut kerryttävät samoin perustein maksukattoa kuin jos palvelu olisi kunnan tai kuntayhtymän omaa toimintaa.

Maksukatto

Maksukatto on vuoden 2016 alusta 691 euroa.

Maksukattoon kuuluvat maksut on lueteltu asiakasmaksulain 6 a §:ssä. Näitä ovat terveyskeskusmaksu, maksu yksilökohtaisesta fysioterapiasta, poliklinikkamaksu, maksu päiväkirurgisesta hoidosta, sarjahoidon maksu, yö- ja päivähoidon maksu, maksu kuntoutushoidosta sekä sosiaali- ja terveydenhuollon lyhytaikaisen laitoshoidon maksu. Maksut, jotka eivät kerrytä maksukattoa, on lueteltu asiakasmaksuasetuksen 26 a §:ssä.

Maksukaton ylittymisen jälkeen lyhytaikaisesta laitoshoidosta saa periä enintään 22,80 euroa hoitopäivältä.

Palvelun käyttäjältä perittyjen maksujen yhteismäärää laskettaessa otetaan huomioon kalenterivuoden aikana perityt maksut terveyskeskuksessa avosairaanhoidon palvelusta, yksilökohtaisesta fysioterapiasta, poliklinikkakäynnistä, päiväkirurgisesta hoidosta, sarjahoidosta, yö- ja päivähoidosta, kuntoutushoidosta sekä lyhytaikaisesta sosiaali- ja terveydenhuollon laitoshoidosta. Alle 18-vuotiaan lapsen käyttämistä palveluista perityt maksut otetaan huomioon yhdessä hänen vanhempansa tai muun huoltajansa maksujen kanssa. Tällöin palvelut ovat 6 a §:n 1 momentin mukaisesti maksuttomia kaikille henkilöille, joiden maksut otetaan yhdessä huomioon. Alle 18-vuotiaalta ei saa periä ylläpitomaksuakaan.

Käyttövaran määrä

Asiakasmaksulain 7 c §:n mukaan pitkäaikaisessa laitoshoidossa olevalta peritään maksukyvyn mukaan määräytyvä maksu.

Maksua ei saa periä pitkäaikaisessa laitoshoidossa terveyskeskuksessa tai sairaalassa taikka sen toimintayksikössä olevalta alle 18-vuotiaalta siltä osin kuin hoitopäiviä on kalenterivuodessa kertynyt yli seitsemän.

Maksu voidaan määrätä enintään sen suuruiseksi, että hoitoa saavan henkilökohtaiseen käyttöön jää kuukausittain vähintään vähimmäiskäyttövaraa vastaava määrä.

Nk. käyttövaran määrä on vuoden 2016 alusta lukien 107 euroa.

Terveyskeskuksen avohoidon maksut

Asiakasmaksuasetuksen 7 §:ssä säädetään terveyskeskuksen lääkäripalvelujen käytöstä perittävistä asiakasmaksusta, terveyskeskuksen päivystysmaksusta sekä yksilökohtaisen fysioterapian maksusta. Terveyskeskuksella viitataan kansanterveyslain (66/1972) 15 §:ssä tarkoitettuihin toimintayksikköihin (terveyskeskus, sen sivuvastaanotot ja liikkuvat toimintayksiköt).

Terveyskeskusmaksu

Terveyskeskuksessa lääkäripalvelujen (terveyskeskusmaksu) käytöstä asiakasmaksuasetus antaa terveyskeskusta ylläpitävälle kunnalle ja kuntayhtymälle mahdollisuuden valita ja ottaa käyttöön kahdesta vaihtoehdosta toisen.

Terveyskeskuksen avosairaanhoidon lääkäripalveluista voidaan 18 vuotta täyttäneiltä periä terveyskeskuksen ylläpitäjän päätöksen mukaan maksu, joka voi olla:

- 1 enintään 41,70 euron vuosimaksu, joka on voimassa kalenterivuoden siinä terveyskeskuksessa, johon maksu on suoritettu; jos palvelun käyttäjä ei suorita vuosimaksua, peritään häneltä 20,90 euron suuruinen käyntimaksu käyntikertojen lukumäärästä riippumatta;

tai

- 2 enintään 20,90 euron käyntimaksu; maksun saa kuitenkin periä ainoastaan kolmelta ensimmäiseltä käynniltä samassa terveyskeskuksessa kalenterivuoden aikana.

Terveyskeskuksen päivystysmaksu

Terveyskeskuksen ja terveyskeskusten yhteisesti järjestämässä päivystyksessä päivystysmaksu voidaan periä arkisin klo 20.00–8.00 välisenä aikana sekä lauantaisin, sunnuntaisin ja pyhäpäivinä 18 vuotta täyttäneiltä henkilöiltä terveyskeskusmaksun sijasta enintään 28,70 euron suuruinen päivystysmaksu käynniltä. Päivystysmaksujen lukumäärälle ei ole säädetty ylärajaa. Maksu voidaan siten periä jokaiselta käynniltä.

Arkipäivinä pidetään juhlapyhien aattopäiviä, jolleivät ne ole lauantai- tai sunnuntaipäiviä.

Ikäraajat

Terveyskeskusmaksuja ja terveyskeskuksen päivystysmaksuja ei saa periä alle 18-vuotiaalta.

Yksilökohtainen fysioterapia

Yksilökohtaisena fysioterapiana voidaan pitää käyntejä terveyskeskuksessa, jotka perustuvat hoitavan lääkärin arvioon, hoitosuunnitelmaan tai hoidon tarve terveyskeskuksessa on todettu muulla tavoin. Yksilökohtainen fysioterapia eroaa sarjahoidosta siinä, että hoitokertojen määrä on arviolta 1–2.

Terveyskeskuksessa annetusta yksilökohtaisesta fysioterapiasta voidaan periä enintään 11,50 euroa hoitokerralta.

Sairaalan poliklinikkamaksu

Poliklinikkamaksusta säädetään asiakasmaksuasetuksen 8 §:ssä. Erikoissairaanhoitolaissa (1062/1989) tarkoitetun sairaalan tai muun toimintayksikön ja terveyskeskuksen erikoislääkärijohtoisen sairaalan poliklinikalla tutkittavalta tai hoidettavalta voidaan periä enintään 41,70 euroa käynniltä.

Yhteispäivystysmaksu

Poliklinikkamaksu 41,70 € voidaan periä kaikilta 18 vuotta täyttäneiltä henkilöiltä terveyskeskuksen ja sairaalan yhteisesti sairaalassa järjestämän päivystyksen yhteydessä arkisin klo 20.00–8.00 välisenä aikana sekä lauantaisin, sunnuntaisin ja pyhäpäivinä.

Arkipäivinä pidetään juhlapyhien aattopäiviä, jolleivät ne ole lauantai- tai sunnuntaipäiviä.

Maksu päiväkirurgisesta hoidosta

Päiväkirurgisen hoidon maksusta säädetään asiakasmaksuasetuksen 8 a §:ssä. Päiväkirurgisesta toimenpiteestä, joka tehdään leikkaussalissa ja joka edellyttää yleisanestesiaa, laajaa puudutusta tai suonensisäisesti annettavaa lääkitystä, voidaan periä 8 §:ssä säädetyn poliklinikkamaksun sijasta enintään 136,80 euroa käynniltä.

Suun ja hampaiden tutkimus ja hoito

Suun ja hampaiden tutkimuksesta ja hoidosta perittävistä maksuista säädetään asiakasmaksuasetuksen 9 ja 9 a §:issä. Terveyskeskuksessa annetusta suun ja hampaiden tutkimuksesta ja hoidosta voidaan periä käynniltä perusmaksuna enintään:

suuhygienisti	10,30 euroa
hammaslääkäri	13,30 euroa
erikoishammaslääkäri	19,40 euroa

Perusmaksun lisäksi voidaan tutkimuksesta ja hoidosta periä kulloinkin voimassa olevan terveydenhuollon toimenpideluokituksen suun terveydenhuollon toimenpiteistä enintään seuraavat maksut:

1 Kuvantamistutkimukset

- hammaskuva 8,50 euroa
- leukojen ja koko hampaiston panoraamaröntgenkuvaus 19,10 euroa

2 Ehkäisevä hoito

Toimenpideluokituksen SC-ryhmän suun terveyden edistämisen toimenpiteistä käyntikerhältä 8,50 euroa vaatavuusluokasta riippumatta.

3 Tutkimukset, hammastarkastukset ja sairauksien hoito

Tutkimuksista, hammastarkastuksista ja sairauksien hoidosta voidaan periä maksu toimenpideluokituksen vaatavuusluokan mukaan, lukuun ottamatta proteettisia toimenpiteitä kultakin toimenpiteeltä seuraavasti:

Vaatavuusluokka maksu	Euroa
0-2	8,50
3-4	19,10
5-7	38,00
8-10	55,60
11-	78,00

4 Proteettiset toimenpiteet

a) proteesin pohjaus	55,60
b) proteesin korjaus	38,00
c) akryyliosa- ja kokoproteesi	185,80
d) kruunut ja sillat hampaalta	185,80
e) rankaproteesi	225,50

Ikäraajat

Terveyskeskuksessa suun ja hampaiden hoidosta 9 §:ssä säädettyt maksut peritään vain 18 vuotta täyttäneiltä henkilöiltä.

Maksuton hoito eräissä tilanteissa

Henkilöltä, jolla on rintamasotilastunnus, rintamapalvelustunnus, rintamatunnus, veteraanitunnus tai jolla on eräisiin Suomen sotiin liittyneissä tehtävissä palveluiden kuntoutuksesta annetun lain (1039/1997) 2 §:ssä tarkoitettu todistus lain 1 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettuihin miinanraivaustehtäviin osallistumisesta, ei saa periä maksua hampaiden tarkastuksesta, ehkäisevästä hoidosta eikä protetiikkaan liittyvästä kliinisestä työstä. Koska kysymyksessä on maksuton hoito, ei tältä käynniltä peritä myöskään käyntimaksua.

Suun ja leukojen erikoissairaanhoido

Suun ja leukojen erikoissairaanhoidosta terveystakeskuksessa perittävästä maksusta säädetään asiakasmaksuasetuksen 9 a §:ssä. Terveystakeskuksessa annetusta suun ja leukojen erikoissairaanhoidosta voidaan periä 9 §:ssä säädettyjen maksujen sijasta (8 §:n 1 momentin mukainen) poliklinikkamaksun suuruinen käyntimaksu 41,70 euroa silloin, kun tutkimuksen ja hoidon perusteena on:

- a) hampaiston, leukojen ja kasvojen kehityshäiriö
- b) vaikea, toimintaa haittaava laaja-alainen synnynnäinen hampaistopuutos tai kehityshäiriö
- c) pään ja leukojen alueen kiputila
- d) kaulan ja pään alueen säteilytys tai sytostaattihoido taikka
- e) muun kuin hammassairaouden takia välttämätön suun hoito.

Päiväkirurgisesta toimenpiteestä, joka täyttää päiväkirurgiselle toimenpiteelle asiakasmaksuasetuksen 8 a §:ssä säädettyt edellytykset sekä edellä luetellut tutkimuksen ja hoidon perusteet, voidaan periä 136,80 euroa.

Vastaavuusluettelot

Suun terveydenhuollon toimenpiteistä ja uusista asiakasmaksuista on laadittu vastaavuusluettelo. Vastaavuusluettelot on julkaistu sähköisenä kunnat.net -sivustolla (www.kunnat.net > Asiantuntijapalvelut > Sosiaali ja terveys > Asiakasmaksut, talous ja rahoitus > Asiakasmaksut > Suun terveydenhuollon asiakasmaksut).

Sarjassa annettava hoito

Sarjassa annettavasta hoidosta säädetään asiakasmaksuasetuksen 11 §:ssä. Sarjassa annettavasta hoidosta kuten jatkuvasta dialyysihoidosta, lääkinällisestä kuntoutuksesta, hyposensibilisaatio-, puhe- ja äänihäiriö-, säde- ja sytostaattihoidosta sekä muusta vastaavasta hoidosta voidaan periä enintään 11,50 euroa hoitokerralta. Maksu saadaan kuitenkin periä enintään 45 hoitokerralta kalenterivuodessa.

Sarjassa annettavan hoidon hoitokertojen enimmäismäärää kerryttävät kaikki sarjahoitokäynnit, vaikka ne koostuisivat eri hoidosta.

Ikärajat

Sarjassa annettavasta hoidosta voidaan periä maksu 18 vuotta täyttäneiltä henkilöiltä.

Lyhytaikainen laitoshoido

Asiakasmaksuasetuksen 12 §:ssä säädetään lyhytaikaisen laitoshoidon maksusta. Lyhytaikaisessa laitoshoidossa olevalta asiakkaalta voidaan periä

- lyhytaikaisessa laitoshoidossa enintään 49,50 euroa hoitopäivältä.
- lyhytaikaisessa laitoshoidossa psykiatrian toimintayksikössä enintään 22,80 euroa hoitopäivältä.

Asiakasmaksuasetuksen 2 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan hoitopäivällä tarkoitetaan henkilön laitoshoidon tulopäivää, sen jälkeen kertyviä hoitovuorokausia ja laitoksesta lähtöpäivää. Jos asiakas siirtyy välittömästi toiseen laitokseen, lähtävä laitos ei saa periä maksua siltä päivältä, jona asiakas siirtyy toiseen hoitolaitokseen hoidettavaksi. Hoitopäivämaksun saa periä vain kerran kalenterivuorokaudelta. Jos tulopäivä ja lähtöpäivä ovat saman vuorokauden aikana, peritään yksi hoitopäivämaksu.

Ikärajat

Hoitopäivämaksuja ei saa periä terveystakeskuksessa tai sairaalassa taikka sen toimintayksikössä alle 18-vuotiaalta siltä osin kun hoitopäiviä on kalenterivuodessa kertynyt yli seitsemän.

Lyhytaikaisen laitoshoidon hoitopäivämaksu kerryttää maksukattoa. Kun maksukatto täyttyy, lyhytaikaisesta laitoshoidosta voidaan periä enintään 22,80 euroa hoitopäivältä 18 vuotta täyttäneiltä henkilöiltä.

Päivä- ja yöhoidon maksu

Päivä- ja yöhoidon maksusta säädetään asiakasmaksuasetuksen 13 §:ssä. Maksu on enintään 22,80 euroa vuorokaudessa.

Päivä- ja yöhoidon maksua ei saa periä psykiatrisen avohoidon toimintayksikössä annetusta hoidosta, kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain (519/1977) tarkoittamasta erityishuollosta, polikliinisesta päihdehuollosta eikä vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain 22 §:n 2 momentissa tarkoitetusta suojatyöstä.

Ikäraajat

Maksuja ei saa periä terveyskeskuksessa taikka sairaalassa tai sen toimintayksikössä alle 18-vuotiaalta siltä osin kuin hoitopäiviä on kalenterivuodessa kertynyt yli seitsemän.

Kuntoutushoidon maksut

Kuntoutushoidon maksuista säädetään asiakasmaksuasetuksen 14 §:ssä. Vammaiselle henkilölle terveydenhuoltolain (1326/2010) 29 §:n 1 momentin 7 kohdassa tarkoitettuna laitoshoidon tona annetusta kuntoutushoidosta tai kehitysvammaisten erityishuoltona annetusta kuntoutushoidosta voidaan periä enintään 17,10 euroa hoitopäivältä.

Ikäraajat

Kuntoutushoidon maksuja ei saa periä terveyskeskuksessa taikka sairaalassa tai sen toimintayksikössä alle 18-vuotiaalta siltä osin kuin hoitopäiviä on kalenterivuodessa kertynyt yli seitsemän.

Perhehoidon maksut

Asiakasmaksuasetuksen 19 §:n mukaan perhehoitolaissa (263/2015) tarkoitetusta perhehoidosta lukuun ottamatta lastensuojelulain (417/2007) perusteella järjestettyä perhehoitoa, voidaan periä asiakasmaksulain 7 c §:ssä säädetty pitkäaikaisen laitoshoidon maksu.

Omaishoitajan vapaan aikaisten palvelujen maksu

Omaishoidon tuesta annetun lain (937/2005) 4 §:n 1 momentin mukaan omaishoitajalla on oikeus pitää vapaata vähintään kolme vuorokautta sellaista kalenterikuukautta kohti, jonka aikana hän on yhtäjaksoisesti tai vähäisin keskeytyksin sidottu hoitoon ympärivuorokautisesti tai jatkuvasti päivittäin.

Asiakasmaksulain 6 b §:n 1 momentissa tarkoitettu omaishoitajan vapaan aikaisista palveluista perittävä vuorokausikohtainen asiakasmaksu on 1.1.2016 lähtien enintään 11,50 euroa. Asiakasmaksulain 6 b § syrjäyttää pääsääntöisesti muut asiakasmaksuja koskevat säännökset. Poikkeuksena ovat säännökset, joiden mukaan palvelu on kokonaan tai osittain maksuton.

Omaishoitajan lakisääteisen vapaan aikaisista palveluista perityt maksut ovat kokonaan 6 a §:ssä tarkoitetun maksukaton ulkopuolella.

Kotona annettavan palvelun maksut

Asiakasmaksuasetuksen 3 §:n 1 momentin mukaan jatkuvasta ja säännöllisestä kotipalvelusta ja kotisairaanhoidosta voidaan periä palvelun laadun ja määrän, palvelun käyttäjän maksukyvyn sekä perheen koon mukaan määräytyvä kuukausimaksu.

Kotona annettavan palvelun kuukausimaksu saa olla enintään jäljempänä tarkoitettujen maksuprosenttien osoittama määrä tulorajan ylittävistä kuukausituloista.

Maksuprosentit ja tulorajat ovat 1.1.2016 lähtien seuraavat:

Henkilömäärä	Tuloraja euroa/kk	Maksuprosentti
1	573	35
2	1 057	22
3	1 657	18
4	2 050	15
5	2 481	13
6	2 849	11

Kun henkilömäärä on suurempi kuin kuusi, tulorajaa korotetaan 348 eurolla ja maksuprosenttia alennetaan 1 prosenttiyksiköllä kustakin seuraavasta henkilöstä.

Tulorajojen muutokset voivat merkitä kotona annettavan palvelun asiakkaiden asiakasmaksujen alenemista. Maksut on tämän vuoksi tarkistettava uusien tulorajojen mukaisiksi 1.1.2016 lukien.

Tilapäisestä kotipalvelusta voidaan periä kunnan päättämä kohtuullinen maksu. Tilapäisestä kotisairaanhoidosta voidaan periä 1.1.2016 lähtien enintään 19,10 euroa lääkärin tai hammaslääkärin suorittamasta kotikäynnistä ja enintään 12,10 euroa muun henkilön suorittamasta kotikäynnistä. Tilapäisestä kotisairaanhoidosta ei saa kuitenkaan periä erikseen maksua sellaiselta henkilöltä, joka saa 3 §:n 1 momentissa tarkoitettua jatkuvaa kotisairaanhoidoa.

Kotipalvelun ja kotisairaanhoidon palveluseteli

1.4.2015 pääosin voimaan tulleen sosiaalihuoltolain (1301/2014) säätämisen yhteydessä kumottiin aiemmin voimassa olleen sosiaalihuoltolain (710/1982) palveluseteliä koskeva 3 a luku. Tämä tarkoittaa sitä, että kotipalvelun ja kotisairaanhoidon palvelusetelin osalta noudatetaan jatkossa palvelusetelilain (569/2009) säännöksiä.

Lastensuojelun maksut

Lastensuojelun maksuista säädetään asiakasmaksulain 7 §:ssä ja asiakasmaksuasetuksen 20 §:ssä. Asiakasmaksuasetuksen 20 §:n 2 momentin mukaan lapsen tai nuoren tuloista asiakasmaksulain 7 §:n 2 ja 3 momentin perusteella perittävä maksu lastensuojelulain mukaisena avohuollon tukitoimena, sijaishuoltona tai jälkihuoltona järjestetystä perhehoidosta, laitoshuollosta tai asumispalveluista voi olla enintään 1857,90 euroa kuukaudessa. Perittävä maksu ei saa kuitenkaan ylittää palvelun tuottamisesta aiheutuvia kustannuksia.

Maksu lääkärintodistuksesta ja -lausunnosta

Lääkärin ja hammaslääkärin todistuksista ja -lausunnosta perittävästä maksusta säädetään asiakasmaksuasetuksen 23 §:ssä. Lääkärin ja hammaslääkärin todistuksesta ja lausunnosta voidaan todistuksen ja lausunnon laadusta riippuen periä enintään 51,40 euroa.

Tieliikennelaissa (267/1981) säädetyn ajo-oikeuden saamiseksi tai säilyttämiseksi tarvittavasta lääkärintodistuksesta voidaan kuitenkin periä enintään 61,80 euroa.

Käyttämättä ja peruuttamatta jätetystä palvelusta perittävä maksu

Nk. sakkomaksusta säädetään asiakasmaksuasetuksen 25 §:ssä.

Käyttämättä ja peruuttamatta jätetystä, asiakkaan varaamasta terveyskeskuksen lääkärin, suun ja hampaiden tutkimuksen ja hoidon, erikoissairaanhoidon avohoidon tai kalliin kuvantamistutkimuksen vastaanottoajasta voidaan periä 15 vuotta täyttäneeltä enintään 51,40 euroa. Maksua ei saa kuitenkaan periä silloin, kun varatun ajan peruuttamatta jättämiseen on hyväksyttävä syy.

Vuoden 2016 alusta lukien sekä asiakasmaksulain että palvelusetelilain muutoksenhakusäännöksiin tulee muutoksia

Asiakasmaksuja koskeva muutoksenhaku

Asiakasmaksulain muutoksenhakusäännös (15 §) muuttuu 1.1.2016 lukien osana laajempaa hallintoasioiden muutoksenhakusäännösten tarkistamista. Asiakasmaksulain uutta muutoksenhakusäännöstä sovelletaan 1.1.2016 alkaen tehtyihin hallintopäätöksiin, joihin tulee liittää voimassa olevien säännösten mukainen muutoksenhakuohje.

Oikaisuvaatimuksen osalta siirrytään noudattamaan hallintolain 7 a luvun säännöksiä. Tämä ilmenee muutoksenhakusäännöksen viittauksessa hallintolakiin (434/2003). Oikaisuvaatimus tulee tehdä nykyisen 14 päivän sijaan 30 päivässä päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimus tulee osoittaa jatkossakin sille toimielimelle, joka vastaa asianomaisen palvelun järjestämisestä kunnassa.

Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun toimielimen päätökseen haetaan muutosta valittamalla siitä hallinto-oikeuteen. Muutoksenhakusäännöksessä aiemmin todettu mahdollisuus toimittaa valitus päätöksen tehneelle viranomaiselle on poistettu, joten valitus tehdään jatkossa hallintolainkäyttölain 26 §:n yleissäännöksen mukaisesti suoraan hallinto-oikeudelle. Asian siirrosta on säädetty hallintolainkäyttölain 29 §:ssä.

Asiakasmaksua koskevaan hallinto-oikeuden päätökseen voi jatkossa hakea valituslupaa ennakkopäätösperusteella eli jos lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeätä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi. Hallintolainkäyttölain 31 §:ään tehdyn muutoksen johdosta asiakasmaksua koskeva hallinto-oikeuden päätös voidaan jatkovalituksesta huolimatta panna täytäntöön paitsi, jos valitus kävisi täytäntöönpanon johdosta hyödyttömäksi tai jos korkein hallinto-oikeus kieltää päätöksen täytäntöönpanon.

Palveluseteliä koskeva muutoksenhaku

Palvelusetelilain muutoksenhakusäännökseen (13 §) on tehty asiakasmaksulain muutoksenhakusäännöstä vastaava muutos 1.1.2016 lukien osana laajempaa hallintoasioiden muutoksenhakusäännösten tarkistamista. Palvelusetelilain uutta muutoksenhakusäännöstä sovelletaan 1.1.2016 alkaen tehtyihin hallintopäätöksiin, joihin tulee liittää voimassa olevien säännösten mukainen muutoksenhakuohje.

Oikaisuvaatimuksen osalta siirrytään noudattamaan hallintolain 7 a luvun säännöksiä. Tämä ilmenee muutoksenhakusäännöksen viittauksessa hallintolakiin (434/2003). Oikaisuvaatimus tulee tehdä nykyisen 14 päivän sijaan 30 päivässä päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimus tulee osoittaa jatkossakin sille toimielimelle, joka vastaa asianomaisen palvelun järjestämisestä kunnassa. Palvelusetelilain tiedoksianto koskeva 13 §:n 3 momentti on poistettu ja sen korvaa hallintolain säännös (59 §) hallintopäätöksen tiedoksiannosta tavallisella kirjeellä. Sisällöllisesti tiedoksiantotapaan ei siis tule muutoksia.

Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun toimielimen päätökseen haetaan muutosta valittamalla siitä hallinto-oikeuteen. Muutoksenhakusäännöksessä aiemmin todettu mahdollisuus toimittaa valitus päätöksen tehneelle viranomaiselle on poistettu, joten valitus tehdään jatkossa hallintolainkäyttölain 26 §:n yleissäännöksen mukaisesti suoraan hallinto-oikeudelle. Asian siirrosta on säädetty hallintolainkäyttölain 29 §:ssä.

Valituskielto hallinto-oikeuden päätöksestä on muutettu valituslupasäätelyksi edellä kuvatuin tavoin.

SUOMEN KUNTALIITTO

Hanna Tainio
varatoimitusjohtaja

Tarja Myllärinen
johtaja, sosiaali- ja terveys